

4.3.2015

B8-0224/2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o memorandu o porozumění mezi EU a Ligou arabských států o spolupráci v oblasti boje proti terorismu (2015/2573(RSP))

Javier Couso Permuy, Marie-Christine Vergiat, Sabine Lösing, Paloma López Bermejo, Marina Albiol Guzmán, Sofia Sakorafa, Kostas Chrysogonos, Fabio De Masi, Martina Michels, Kateřina Konečná
za skupinu GUE/NGL

Usnesení Evropského parlamentu o memorandeu o porozumění mezi EU a Ligou arabských států o spolupráci v oblasti boje proti terorismu (2015/2573(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na memorandum o porozumění mezi Evropskou službou pro vnější činnost a generálním sekretariátem Ligy arabských států podepsané dne 19. ledna 2015 v Bruselu,
 - s ohledem na prohlášení Evropské unie a Ligy arabských států (LAS) přijaté na zasedání ministrů EU a LAS konaném dne 11. června 2014 v Athénách,
 - s ohledem na závěry z mimořádného zasedání Rady Ligy arabských států na ministerské úrovni konaného dne 15. ledna 2015 v Káhiře, a zejména na její prohlášení nazvané „Ochrana arabské národní bezpečnosti a boj proti terorismu“,
 - s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci EU ze dne 9. února 2015 týkající se boje proti terorismu,
 - s ohledem na pokyny OECD pro předcházení terorismu,
 - s ohledem na příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN, zejména na rezoluce č. 2170 a 2178,
 - s ohledem na společný pracovní program EU-LAS přijatý v listopadu 2012 a aktualizovaný v roce 2014,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (ICCPR) z roku 1966,
 - s ohledem na Chartu Organizace spojených národů,
 - s ohledem na Arabskou chartu lidských práv,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (UNCAT),
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dodržování základních práv a občanských svobod je zásadním prvkem úspěšné politiky boje proti terorismu; vzhledem k tomu, že spolupráce mezi státy a mezinárodními aktéry v otázkách bezpečnosti musí probíhat za plného dodržování lidských práv a mezinárodního práva;

- B. vzhledem k tomu, že Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) a generální sekretariát Ligy arabských států (LAS) nedávno podepsaly memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti boje proti terorismu;
- C. vzhledem k tomu, že cílem tohoto memoranda o porozumění je posílení spolupráce mezi stranami a diskuse o politických a bezpečnostních otázkách v oblasti včasného varování a reakce na krize, boje proti terorismu, mezinárodnímu organizovanému zločinu a boje proti šíření zbraní hromadného ničení;
- D. vzhledem k tomu, že obě strany souhlasily s výměnou zkušeností, informací a postupů prostřednictvím různých mechanismů, jakými je např. vytvoření institucionálních komunikačních kanálů, s pořádáním konzultačních setkání a posílených konzultací a se zřízením společných pracovních skupin či konáním seminářů a konferencí;
- E. vzhledem k tomu, že nedávný vzestup rasismu včetně islamofobie a antisemitismu je mimořádně znepokojující a nepomáhá konstruktivní debatě usilující o začlenění, ale naopak přispívá jen k další polarizaci;
- F. vzhledem k tomu, že LAS opětovně důrazně odsoudila Islámský stát v Iráku a Sýrii, Frontu al-Nusrá a všechny skupiny přidružené ke skupině al-Káida a jiné teroristické organizace a skupiny, které zabíjejí nevinné civilisty, ničí archeologické a náboženské památky, narušují stabilitu a občanský mír a podkopávají státní instituce; vzhledem k tomu, že LAS rovněž znovu potvrdila, že terorismus a teroristické akty páchané těmito skupinami nesmí být spojovány s konkrétním náboženstvím, národností nebo kulturou;
- G. vzhledem k tomu, že LAS bude projednávat otázku ochrany arabské národní bezpečnosti a boje proti terorismu na svém 143. pravidelném zasedání, jež se bude konat ve dnech 9. a 10. března 2015 v Káhiře;
1. varuje před pokusem vracet se k dřívějším krátkozrakým a neúčelným praktikám tajných dohod s některými autoritářskými režimy, které jsou členy LAS, ve jménu bezpečnosti, stability a boje proti násilnému extremismu; vyjadřuje znepokojení nad posilováním spolupráce s vysoce represivními státy, které na svém území porušují ve velkém rozsahu lidská práva, k čemuž patří uplatňování trestu smrti u celé škály zločinů, mučení, fyzické tresty, svévolné popravování a zadržování, rozsáhlé vojenské soudy, tvrdé zákroky proti sociálním protestům nebo okupace cizích území;
 2. odmítá falešný rozpor mezi bezpečností a svobodou; je toho názoru, že svoboda jednotlivce a respektování základních práv jsou v jakékoli společnosti základním kamenem a nezbytnou podmínkou bezpečnosti;
 3. je silně kritický k roli, kterou sehrály různé západní intervence, k nimž došlo v posledních letech, v podpoře radikalizace jednotlivců zejména na Blízkém východě a v zemích jižního sousedství; zdůrazňuje, že takové politiky terorismus nepotlačují, nýbrž jej podporují, a proto by se od nich mělo upustit;
 4. vyzývá členské státy EU a LAS, aby zastavily svou politickou, hospodářskou nebo vojenskou podporu režimů a teroristických skupin, jež jsou zapojeny do teroristické

činnosti nebo ji tolerují; především zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby EU, její členské státy a partnerské země LAS založily svou strategii boje proti mezinárodnímu terorismu i dalším formám zločinu na zásadách právního státu a dodržování základních práv; dále zdůrazňuje, že vnější činnost Unie zaměřená na boj proti mezinárodnímu terorismu by se měla v první řadě soustředit na prevenci a na politiku odmítající všechny druhy vojenských intervencí spojenou s důkladným přehodnocením postojů EU v mezinárodních jednáních, a upozorňuje, že je nutné prohlubovat politický dialog, toleranci a porozumění mezi odlišnými kulturami a náboženstvími;

5. opakuje svou výzvu oběma smluvním stranám, aby provedly komplexní posouzení stávajících protiteroristických a bezpečnostních opatření, zejména pokud jde o jejich dodržování lidských práv a občanských svobod, jak jsou zakotveny v Listině základních práv Evropské unie a Arabské chartě lidských práv;
6. zdůrazňuje význam testování nezbytnosti a přiměřenosti každého opatření, jež omezuje základní práva; opětovně důrazně požaduje demokratický a soudní dohled a mechanismy kontroly nad protiteroristickými politikami a zdůrazňuje, že opatření, která ve zpětném pohledu nebyla nezbytná, účinná nebo přiměřená účelům boje proti terorismu, musí být zrušena; zdůrazňuje, že porušování základních práv je třeba vyšetřovat a zjednávat nápravu a že je třeba vytvořit nové podoby demokratického dohledu;
7. je přesvědčen o tom, že prvořadým cílem každé společnosti ve snaze o prevenci násilné radikalizace by mělo být společné úsilí o začlenění a vzájemné porozumění kulturním a náboženským odlišnostem, jež podpoří trvalou toleranci;
8. podtrhuje skutečnost, že diskriminace prohlubuje radikalizaci a upevňuje vzorce násilného jednání; zdůrazňuje, že vedle standardů zajišťujících rovnost a nediskriminaci musí existovat ještě specifické politické strategie, které se budou zabývat všemi formami rasismu, včetně islamofobie a antisemitismu;
9. podporuje opatření, která dávají etnickým a náboženským menšinám možnost přispívat ke střednědobému až dlouhodobému zlepšování sociálního a ekonomického postavení svých komunit;
10. připomíná, že každé bezpečnostní opatření, včetně opatření týkajících se boje proti terorismu, by mělo být koncipováno s ohledem na zaručení osobní svobody a musí být v plném souladu s právním státem a dodržovat povinnosti v oblasti základních práv, včetně těch, které se týkají soukromí a ochrany údajů, a vždy musí umožňovat soudní nápravu;
11. je znepokojen zaměřením politik EU pro boj proti terorismu na vojenská „řešení“, což vede k řadě programů vojenské pomoci autoritářským režimům, jež jsou zaměřeny na posílení jejich vojenských kapacit, čímž podporují jejich represivní politiky;
12. domnívá se, že EU by měla v rámci přezkumu evropské politiky sousedství výrazně revidovat svou vnější politiku, zejména svou strategii pro oblast jižního Středomoří, z důvodu jejího neúspěchu; vyzývá EU, aby vytvořila nový rámec vztahů s těmito zeměmi a regiony, který by se zakládal na nezasahování do vnitřních záležitostí

a respektování jejich suverenity a zaměřoval by se na podporu rozvoje sousedních regionů a podporu zaměstnanosti a vzdělávání, namísto na „dohody o přidružení“, které slouží především k vytváření oblastí volného obchodu, z nichž mají prospěch obchodní společnosti na evropské straně;

13. odmítá stávající atmosféru vytváření paranoidního strachu s cílem co nejrychleji přijmout další protiteroristická opatření dříve, než bude posouzena jejich právní nezbytnost nebo provedeno hodnocení stávajícího souboru opatření v oblasti boje proti terorismu;
14. domnívá se, že v rámci boje proti závažné a organizované trestné činnosti by prioritou EU mělo být potírání nezákonného obchodování se zbraněmi; zejména je toho názoru, že je zapotřebí dále prohloubit spolupráci v souvislosti s mechanismy pro výměnu informací a se sledovatelností a ničením zakázaných zbraní;
15. ostře kritizuje intenzivní obchod se zbraněmi, který některé členské státy EU provozují s řadou vysoce represivních členských států LAS, jako jsou Saúdská Arábie, Egypt nebo Maroko; žádá v této souvislosti Radu, aby ověřila, zda nedošlo k porušení Kodexu chování EU pro vývoz zbraní, a aby přijala nejprísnější opatření, jež zajistí, aby všechny členské státy tento kodex plně dodržovaly; žádá o pozastavení a zákaz vývozu slzného plynu a materiálu k rozeznání davu do zemí LAS, dokud nebude provedeno šetření ohledně jejich nepatřičného používání a dokud nebudou pachatelé takového nepatřičného používání hnáni k odpovědnosti;
16. opakuje, že členské státy EU a LAS by měly řešit základní příčiny násilného extremismu způsobem, který je slučitelný s lidskými právy a mezinárodním právem, namísto toho, aby povzbuzovaly nebo podporovaly represivní režimy nebo skupiny v těchto zemích;
17. odsuzuje chartúmský proces a každou další spolupráci týkající se migrace se zeměmi, které porušují lidská práva; odsuzuje instrumentalizaci migrační politiky pod záminkou boje proti terorismu;
18. je přesvědčen o tom, že v oblasti bezpečnosti by se EU měla omezovat na programy spolupráce zaměřené na deradikalizaci a – kde je to shledáno jako vhodné – boj proti násilnému extremismu a že by se měla zdržet vnucování svých hospodářských nebo politických myšlenek prostřednictvím politik vnější dimenze suverénním státům;
19. žádá orgány členských států EU a LAS, aby dodržovaly zákaz mučení, zakotvený nejvýznačněji v Úmluvě OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, kterou většina z nich podepsala a ratifikovala; opakuje, že přiznání vynucená mučením jsou neplatná, a odsuzuje tuto praxi členských států EU a LAS; důrazně odmítá používání bezpilotních letounů k mimosoudnímu zabíjení osob podezřelých z terorismu a žádá, aby bylo používání bezpilotních letounů k tomuto účelu zakázáno;
20. žádá zvýšení transparentnosti a odpovědnosti u rozhodnutí zahraniční politiky týkajících se boje proti terorismu; žádá proto místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby pravidelně a v plném rozsahu

informovala Parlament, konkrétně pak o uplatňování tohoto memoranda o porozumění;

21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské službě pro vnější činnost, Komisi a Radě, členským státům Evropské unie a Ligy arabských států a členům Valného shromáždění OSN.